Lietas arhīva Nr. C-1124-17/11
ECLI:LV:DAUT:2017:0908.C12382316.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2017.gada 8.septembrī
Daugavpilī

Daugavpils tiesas tiesnese V.Lāčplēse
ar sekretāri D.Moļavinu
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības "Balta" prasībā pret /pers. C/ par 4 643,90 EUR piedziņu.

A p r a k s t o

Apdrošināšanas akciju sabiedrība (turpmāk – AAS) "Balta" vērsās tiesā ar prasību pret /pers. C/ par 4 643,90 EUR piedziņu.

Prasītājs norādīja, ka 2010.gada 10.jūlijā tika nodarīti bojājumi sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "SOUND SYSTEMS" piederošajai atskaņošanas aparatūrai. Saskaņā ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa lēmumu, atbildētājs apzināti sabojāja minēto aparatūru.

2009.gada 16.oktobrī SIA "SOUND SYSTEMS" noslēdza ar prasītāju apdrošināšanas līgumu Nr.69722997. Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktajā kārtībā prasītāja izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību par bojātās atskaņošanas aparatūras remontu 3 094,99 LVL jeb 4 403,77 EUR apmērā.

Prasītājs 2013.gada 11.jūlijā nosūtīja atbildētājam pretenziju par regresa prasības atlīdzību.

Ņemot vērā to, ka prasītājs atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 EUR (fiksētā maksa 85,37 EUR+PVN 21% 17,93 EUR) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.). Ņemot vērā minēto, prasītājs uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā.

Bez tam prasītājs aprēķinājis procentus par zaudējumu apmaksas kavējumu, kas atbilstoši Civillikuma 1765.pantam ir 6% gadā, t.i., 0,01644% par katru dienu. Likumiskie procenti aprēķināti par laiku no 2014.gada 10.novembra līdz 2014.gada 18.maijam (par 189 kavētām dienām) sekojošā kārtībā: zaudējumi saskaņā ar veikto izmaksu (4 403,77 EUR) x kavēto dienu skaits x 0,01644/100 un sastāda 136,83 EUR.

SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2014.gada 9.oktobrī un 2014.gada 23.oktobrī nosūtīja atbildētājam paziņojumu par zaudējumu atmaksu līdz 2014.gada 9.novembrim, norādot arī, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu summas, likumisko procentu un zaudējumu piedziņu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Prasītājs uzskata, ka ir pietiekams tiesisks pamats celt prasību tiesā un piedzīt no atbildētāja zaudējumus 4 507,07 EUR (zaudējumi saskaņā ar veikto izmaksu 4 403,77 EUR + fiksētā maksa par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu 103,30 EUR)apmērā un likumiskos procentus 136,83 EUR apmērā. Kopējā prasības summas 4 643,90 EUR.

Pamatojoties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmās daļas, Civillikuma 3., 1190., 1191., 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1635., 1753., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1775., 1779.pantu, prasītājs lūdza piedzīt no atbildētāja galveno parādu 4 507,07 EUR apmērā, nolīgtos likumiskos procentus 136,83 EUR, kopā 4 643,90 EUR, kā arī visus tiesas izdevumus, t.sk. samaksāto valsts nodevu 420,50 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR. Lūdza arī noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda par laiku līdz sprieduma izpildei.

Atbildētājs iesniedza tiesai paskaidrojumu prasības pieteikumam, norādot, ka prasību neatzīst pilnīgi. Atbildētājs savu pozīciju argumentējis ar šādiem apsvērumiem.

Prasītājs jau agrāk, 2015.gada 1.jūnijā bija iesniedzis šo prasību tiesā. Taču ar 2016.gada 28.jūnija Daugavpils tiesas tiesneses I.Baiko lēmumu civillietā Nr.C12193015 prasības pieteikums tika atstāts bez izskatīšanas. Tiesvedības gaitā bija nozīmētas divas tiesas sēdes, uz kurām prasītāja pārstāvis nebija ieradies, nepaziņojot par neierašanās iemesliem, t.i., pilnīgi ignorēja un neizteica savu attieksmi. Par šo lēmumu SIA "Julianus Inkasso Latvija" iesniedza blakus sūdzību, bet Daugavpils tiesas 2016.gada 28.jūnija lēmums tika atstāts negrozīts. Kā rezultātā, prasītāja attieksmes dēļ prasības pieteikums tika atstāts bez izskatīšanas.

Tāpat kā iepriekš, atbildētājs prasību neatzīst. Pirmkārt, atbildētāja vaina netika pierādīta un SIA "SOUND SYSTEMS" 2010.gada 14.jūlijā Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirknī sekretariāta nodaļā ar Nr.5406 iereģistrētajā iesniegumā nav norādījusi zaudējumus, kas bija radušies 'it kā atbildētāja rīcības dēļ. Līdz ar to ir šaubas par to, vai tika nodarīti zaudējumi, ko vēlāk AAS "Balta" pieprasīja atlīdzināt. Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Sēlijas iecirkņa priekšnieks G.Grigorjevs savā 2010.gada 1.septembra paziņojumā Nr.20/18-1(4)-17024 norāda, ka izmeklēšanas gaitā kriminālprocesā Nr.12181008110 netika konstatētas ļaunprātīgas bojāšanas pazīmes. Līdz ar to tika pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu, jo atbildētāja darbībās nebija noziedzīgā sastāva. Atbildētājs norāda, ka viņa vaina par mantas tīšu iznīcināšanu vai aparatūrai varēja rasties arī citas vainas dēļ.

2011.gada 10.oktobra lēmumā par kriminālprocesa Nr.12181008110 izbeigšanu norādīts, ka nav cietušās personas pieteikuma kriminālprocesā, kuru var uzsākt tikai uz šīs personas pieteikuma pamata. Šādu pieteikumu prasītājs neiesniedza, kriminālprocess netika uzsākts un vainīgās personas netika noskaidrotas un sodītas. Atbildētājs, atsaucoties uz mūsdienu tiesību teoriju, norādīja, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Lūdza noraidīt prasību.

Prasītājs ir iesniedzis atsauksmi par atbildētāja paskaidrojumiem, norādot, ka atkārtota griešanās tiesā pret atbildētāju ir paredzēta ar likumu un nav pamats neatzīt prasību.

Otrkārt, lietā atrodas 2011.gada 10.oktobra lēmums, ar kuru ir konstatēts, ka krimināllietas izmeklēšanas gaitā tika noskaidrots, ka 2010.gada 10.jūlijā plkst.23:30 Daugavpilī, Liginišķu mikrorajonā /pers. C/ apzināti sabojāja atskaņošanas aparatūru, līdz ar ko SIA "SOUND SYSTEMAS" tika nodarīts materiālais zaudējums 4 551 LVL. Krimināllieta tika izbeigta tikai tā dēļ, ka SIA "SOUND SYSTEMAS" nevēlējās būt atzīta par cietušo, kas neatbrīvo atbildētāju no pienākuma atlīdzināt nodarīto zaudējumu.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis /pers. J/ prasību uzturēja pēc prasības pieteikumā izklāstītajiem motīviem, tiesai paskaidroja, ka kriminālprocess ir izbeigts un lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu norādīts, ka atbildētājs pats atzina savu vainu. Prasības pieteikumā minētā piedzenamā summa ir zaudējumu summa, arī fiksētā maksa 103,30 EUR apmērā uzskatāma par zaudējumu, kas prasītājam cēlies saistībā ar atbildētāja bezdarbību. Ja atbildētājs būtu atlīdzinājis zaudējumus, tad prasītājam nerastos šie papildus zaudējumi par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu. Līdz šim brīdim atbildētājs nav atlīdzinājis zaudējumus. Lūdza apmierināt prasību.

Tiesas sēdē atbildētājs neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu viņam bija savlaicīgi paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam, nosūtot pavēsti uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi. Par neierašanās iemesliem atbildētājs nav paziņojis tiesai, nav arī lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Arī iepriekšējā tiesas sēdē 2017.gada 25.aprīlī atbildētājs nebija ieradies uz tiesas sēdi, nepaziņojot tiesai par neierašanās iemeslu. Tādēļ tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

M o t ī v u d

Iepazinusies ar prasības pieteikumu un atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem, uzklausījusi prasītāja pārstāvja mutiskos paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi tos ar pārējiem lietā esošiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk izklāstīto apsvērumu dēļ.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja zaudējumu, kas tam radies saistībā ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu sakarā ar SIA "SOUND SYSTEMS" piederošā īpašuma (atskaņošanas aparatūras) bojāšanu.

Civillikuma 1635.pants, uz kuru atsaucies prasītājs, noteic, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums, dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Tātad, lai konstatētu prasītāja tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu no atbildētāja, ir jākonstatē atbildētāja prettiesiska rīcība (darbība vai bezdarbība) un cēloņsakarība starp atbildētāja rīcību un zaudējumu rašanos prasītājam.

Lietā nav strīda, ka 2010.gada 10.jūlijā plkst.23:30 /adrese/ pasākumā "/nosaukums/" tika apzināti sabojāta atskaņošanas aparatūra un SIA "SOUND SYSTEMS" tika nodarīts materiālais zaudējums 4 551 LVL apmērā.

Lietā ir iesniegts Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Sēlijas iecirkņa vecākās inspektores 2011.gada 10.oktobra lēmums par kriminālprocesa Nr.12181008110 izbeigšanu. Lēmumā norādīts, ka krimināllietas pirmstiesas izmeklēšanas gaitā tika noskaidrots, ka 2010.gada 10.jūlijā plkst.23.30 /pers. C/, atrodoties pasākumā "/nosaukums/" /adrese/, apzināti sabojāja atskaņošanas aparatūru, līdz ar ko SIA "SOUND SYSTEMS" tika nodarīts materiālais zaudējums 4 551 LVL apmērā. Saskaņā ar šo lēmumu, /pers. C/ darbības sākotnēji tika kvalificētas pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas, bet 2011.gada 15.augustā kvalifikācija mainīta uz Krimināllikuma 185.panta pirmo daļu, jo /pers. C/ darbībās tika saskatītas šai likuma normā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, tas ir, svešas mantas tīša iznīcināšana vai bojāšana.

Tiesa atzīst, ka nav pamatoti atbildētāja apgalvojumi, ka viņa vaina atskaņošanas aparatūras bojāšanā netika pierādīta un ka zaudējumi SIA "SOUND SYSTEMS" varēja rasties citu vainas dēļ.

Kriminālprocess Nr.12181008110 tika izbeigts tā iemesla dēļ, ka no cietušās personas SIA "SOUND SYSTEMS" netika saņemts pieteikums tādā kriminālprocesā, kuru var uzsākt tikai uz šīs personas pieteikuma pamata, nevis uz reabilitējoša pamata, atzīstot /pers. C/ par nevainīgu viņam inkriminētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. No lēmuma arī izriet, ka /pers. C/ savu vainu minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnīgi.

Savā rakstveida paskaidrojumā atbildētājs atsaucās uz Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Sēlijas iecirkņa priekšnieka G.Grigorjeva 2010.gada 1.septembra paziņojumu Nr.20/18-1(4)-17024, bet nav iesniedzis minēto dokumentu, arī civillietas materiālos šāda dokumenta nav.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā pusēm noteikts pienākums iesniegt pierādījumus savu prasījumu vai iebildumu pamatojumam.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus savam pieņēmumam, ka SIA "SOUND SYSTEMS" piederošā manta (atskaņošanas aparatūra) varēja būt iznīcināta vai sabojāta citas vainas dēļ.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka tieši atbildētāja prettiesisku darbību dēļ ir tikusi bojāta SIA "SOUND SYSTEMS" piederoša manta – (atskaņošanas aparatūra).

Saskaņā ar 1770.pantu, ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt saskaņā ar šā likuma Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Lietā ir iesniegta apdrošināšanas polise Nr.69722997, no kuras izriet, ka SIA "SOUND SYSTEMS", reģistrācijas Nr.41503046297, ražošanas iekārtas bija apdrošinātas 2009.gada 16.oktobrī uz laika posmu no 2009.gada 20.oktobra līdz 2010.gada 19.oktobrim ar vairākiem apdrošināšanas riskiem, tai skaitā uguns, dabas stihiskie posti, šķidruma vai tvaika noplūde, trešo pušu ļaunprātīga rīcība un sadursme.

SIA "SOUND SYSTEMS" direktors ir vērsies pie prasītāja pēc atlīdzības, kas izriet no atlīdzības pieteikuma par īpašumam nodarītiem zaudējumiem Nr.337575. Pamatojoties uz 2010.gada 22.jūlija bojātā īpašuma apskates protokolu, SIA "Mūzikas Serviss" remontdarbu izmaksu aprēķinu, atlīdzības aprēķinu, prasītājs pārskaitīja uz SIA "SOUND SYSTEMS" norādīto kontu apdrošināšanas atlīdzību 3 094,99 LVL jeb 4 403,77 EUR apmērā (no aprēķinātās apdrošinātā zaudējuma summas 3 344,99 LVL atskaitot apdrošināšanas līgumā noteikto pašriska summu 250 LVL), ko apliecina AS "SEB banka" 2011.gada 3.janvāra maksājuma uzdevums Nr.70279.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Tādējādi, izvērtējot tiesai iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka SIA "SOUND SYSTEMS" manta (atskaņošanas aparatūra), tika bojāta atbildētāja darbības rezultātā, un prasītājam saistībā ar atbildētāja prettiesiskām darbībām (augstāk minētā īpašuma bojāšanu) ir radies zaudējums Civillikuma 1772.panta izpratnē, kas izpaudies kā prasītāja esošās mantas samazinājums.

Prasītājs aprēķināja zaudējumu 4 507,07 EUR, kas sastāv no izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 4 403,77 EUR un maksas par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu 103,30 EUR.

Tiesai iesniegts 2014.gada 9.oktobra un 2014.gada 23.oktobra paziņojumi par zaudējumu atmaksu 4 420,77 EUR apmērā, kurā SIA "Julianus Inkasso Latvija" prasītāja uzdevumā paziņoja atbildētājam par zaudējumu summu un pieprasīja to samaksāt, norādot termiņu, kā arī brīdināja par zaudējumu summas nesamaksāšanas sekām.

Prasītājs norādīja, ka atbildētājs norādītajā termiņā nav atlīdzinājis prasītājam zaudējumu summu. Šai sakarā prasītājam radās papildus zaudējumi saistībā ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu fiksētās maksas 103,30 EUR apmērā, pamatojoties uz Sadarbības līgumu Nr.01490-05-11. Zaudējumu summu apliecina 2015.gada 18.maija rēķins Nr.14433 un AS "Swedbank" 2015.gada 22.maija maksājuma uzdevums Nr.23060.

Tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka līdz lietas izskatīšanas dienai atbildētājs būtu atlīdzinājis prasītājam zaudējumus pilnībā vai daļēji. Tādēļ no atbildētāja prasītāja labā piedzenama zaudējumu summa 4 507,07 EUR apmērā, kā to lūdzis prasītājs.

Prasītājs lūdza piedzīt no atbildētāja arī likumiskos nokavējuma procentus 136,83 EUR apmērā, kurus aprēķinājis par laiku no 2014.gada 10.novembra līdz 2014.gada 18.maijam, norādot, ka likumiskie nokavējuma procenti aprēķināti 6% gadā jeb 0,01644% dienā no galvenā parāda summas.

Tā kā tiesai nav iesniegti pierādījumi par zaudējumu atlīdzināšanu, tiesa secina, ka atbildētājs pieļāva samaksas kavējumu, nesamaksājot zaudējumu summu pēc prasītāja pieprasījuma, līdz ar to prasītājam ir tiesības saņemt nokavējuma procentus.

Pārbaudot likumisko procentu aprēķinu, tiesa atzīst, ka prasītājs aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punktā, 1760.panta, 1765.panta otrajā un ceturtajā daļā noteiktajam.

Tādējādi kopējā summa, kas piedzenama no atbildētāja par labu prasītājam, ir 4 643,90 EUR, ko veido galvenais parāds (zaudējumi) 4 507,07 EUR un likumiskie nokavējuma procenti 136,83 EUR apmērā, kas aprēķināti par laiku no 2014.gada 10.novembra līdz 2014.gada 18.maijam.

Pēc prasītāja lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu nepieciešams apstiprināt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus 6% gadā no nesamaksātās zaudējuma pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteikto procentu pieauguma aprobežojumu, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, tātad ne vairāk kā 4 370,24 EUR.

Vienlaikus no atbildētāja prasītāja labā piedzenami arī prasītāja samaksātie tiesas izdevumi, kā to paredz Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa: valsts nodeva 420,50 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā, ko prasītājs samaksājis, iesniedzot prasību tiesā, pavisam 425,20 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteikto, atbildētājam noteicams termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5., 8.-10., 77., 92., 93., 97., 189.-195., 204.[1]pantu, 41.panta pirmo daļu, tiesa

n o s p r i e d a :

apdrošināšanas akciju sabiedrības "Balta" prasību **apmierināt**.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, apdrošināšanas akciju sabiedrības "Balta", reģistrācijas Nr.40003049409, juridiskā adrese: Raunas iela 10/12, Rīga, labā zaudējumu 4 507,07 EUR (četri tūkstoši pieci simti septiņi *euro* un 7 centi) apmērā, likumiskos nokavējuma procentus 136,83 EUR (viens simts trīsdesmit seši *euro* un 83 centi), kas aprēķināti par laiku no 2014.gada 10.novembra līdz 2014.gada 18.maijam, un tiesas izdevumus 425,20 EUR (četri simti divdesmit pieci *euro* un 20 centi), pavisam 5 069,10 EUR (pieci tūkstoši sešdesmit deviņi *euro* un 10 centi). Samaksa veicama prasītāja pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" norādītajā kontā Nr.LV61HABA0551008868793 AS "Swedbank".

Noteikt apdrošināšanas akciju sabiedrībai "Balta", reģistrācijas Nr.40003049409, tiesības saņemt 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās zaudējumu pamatsummas līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles dienai), bet ne vairāk kā 4 370,24 EUR (četri tūkstoši trīs simti septiņdesmit *euro* un 24 centi).

Noteikt /pers. C/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas. Apelācijas sūdzība iesniedzama Daugavpils tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums 2017.gada 8.septembris.

Tiesnese (personiskais paraksts) V.Lāčplēse